ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (έκτο τμήμα)
της 3ης Οκτωβρίου 1996 *

Στην υπόθεση C-41/94,

Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, εκπροσωπούμενη από τους Ernst Röder, Ministerialrat στο ομοσπονδιακό Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, και Bernd Kloke, Regierungsrat στο ίδιο υπουργείο, D-53107 Βόννη,

προσφεύγουσα,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπουμένης από τον Ulrich Wölker, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, επικουρούμενο από τους Georg M. Berrisch και Hans-Jürgen Rabe, δικηγόρους Αμβούργου, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Carlos Gómez de la Cruz, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο την ακύρωση της αποφάσεως 93/659/ΕΚ της Επιτροπής, της 25ης Νοεμβρίου 1993, σχετικά με την εκκαθάριση των λογαριασμών των κρατών μελών για τις δαπάνες που χρηματοδοτεί το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ), τμήμα Εγγυήσεων, για το οικονομικό έτος 1990 (ΕΕ L 301, σ. 13), καθόσον η Επιτροπή δεν επιβάρυνε το ΕΓΤΠΕ με ποσό ύψους 7 518 141 γερμανικών μάρκων (DM) που η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας είχε καταβάλει για διάφορες δαπάνες υπό μορφή ειδικής πριμοδοτήσεως υπέρ των παραγωγών βοείου κρέατος στα πλαίσια του κοινοτικού συστήματος,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα),

συγκείμενο από τους K. N. Κακούρη (εισηγητή), πρόεδρο τμήματος, P. J. G. Kapteyn και J. L. Murray, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: A. La Pergola
γραμματέας: H. A. Rühl, κύριος υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις αγορεύσεις των διαδίκων κατά τη συνεδρίαση της 5ης Οκτωβρίου 1995,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 7ης Δεκεμβρίου 1995,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 31 Ιανουαρίου 1994, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας άσκησε, δυνάμει του άρθρου 173, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ, προσφυγή ακυρώσεως κατά της αποφάσεως 93/659/ΕΚ της Επιτροπής, της 25ης Νοεμβρίου 1993, σχετικά με την εκκαθάριση των λογαριασμών των κρατών μελών για τις δαπάνες που χρηματοδοτεί το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ), τμήμα Εγγυήσεων, για το οικονομικό έτος 1990 (ΕΕ L 301, σ. 13), καθόσον η Επιτροπή δεν επιβάρυνε το ΕΓΤΠΕ με ποσό ύψους 7 518 141 DM που η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας είχε καταβάλει για διάφορες δαπάνες υπό μορφή ειδικής πριμοδοτήσεως υπέρ των παραγωγών βοείου κρέατος στα πλαίσια του κοινοτικού συστήματος.

2 Με την προσαρτηθείσα στην προσφυγή συνοπτική έκθεση επί των αποτελεσμάτων των ελέγχων για την εκκαθάριση των λογαριασμών του ΕΓΤΠΕ, τμήμα Εγγυήσεων, για το οικονομικό έτος 1990, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας (ιδίως δε τα ομόσπονδα κράτη της Βαυαρίας και της Βάδης-Βυρτεμβέργης) δεν είχαν εφαρμόσει νομότυπα το προβλεπόμενο από την κοινοτική κανονιστική ρύθμιση σύστημα της ειδικής πριμοδοτήσεως υπέρ των παραγωγών βοείου κρέατος. Κατόπιν αυτού, η Επιτροπή δεν καταλόγισε στο ΕΓΤΠΕ το προαναφερθέν ποσό.

3 Το ποσό αυτό προκύπτει από τρεις διορθωτικές πράξεις: μια πρώτη διόρθωση ύψους 5 040 986 DM λόγω ελλείψεως αποτελεσματικών διοικητικών ελέγχων και ανεπαρκειών του συστήματος χορηγήσεως της πριμοδοτήσεως του βοείου κρέατος, όπως αυτό εφαρμόστηκε στη Βαυαρία και στη Βάδη-Βυρτεμβέργη (σημείο 4.10.4.2.1 της συνοπτικής εκθέσεως), μια δεύτερη διόρθωση λόγω ανεπαρκειών οφειλομένων στον κίνδυνο πολλαπλών πληρωμών, ύψους 838 636 DM για τις εισαγωγές από άλλα κράτη μέλη και 311 529 DM για τις εξαγωγές προς άλλα κράτη μέλη (σημείο 4.10.4.2.2 της συνοπτικής εκθέσεως), τέλος δε μια τρίτη διόρθωση ύψους 1 326 990 DM λόγω κενών κατά την εφαρμογή των μεταβατικών διατάξεων που προβλέπει το άρθρο 11 του κανονισμού (ΕΟΚ) 714/89 της Επιτροπής, της 20ής Μαρτίου 1989, περί λεπτομερειών εφαρμογής του καθεστώτος ειδικής πριμοδοτήσεως υπέρ των παραγωγών βοείου κρέατος (ΕΕ L 78, σ. 38) (σημείο 4.10.4.2.3 της συνοπτικής εκθέσεως).

4 Όπως προκύπτει από τη δικογραφία, της εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως προηγήθηκαν τρία έγγραφα που η Επιτροπή απηύθυνε στη Γερμανική Κυβέρνηση στις 9 Αυγούστου 1991, 4 Σεπτεμβρίου 1991 και 29 Σεπτεμβρίου 1992, όπου παρετίθεντο λεπτομερώς οι διαπιστώσεις της Επιτροπής κατά τον έλεγχο, έγγραφα στα οποία απάντησε η Γερμανική Κυβέρνηση.

5 Με την προσφυγή της η προσφεύγουσα κυβέρνηση επικαλείται διαφόρους λόγους κατά των αιτιάσεων που διατυπώνονται στα σημεία 4.10.4.2.1, 4.10.4.2.2 και 4.10.4.2.3 της συνοπτικής εκθέσεως. Διατείνεται ότι η Επιτροπή ενημερώθηκε για την εφαρμογή του συστήματος της ειδικής πριμοδοτήσεως εντός της Γερμανίας και ότι, εν πάση περιπτώσει, η φερομένη ανεπάρκεια οφείλεται στο κοινοτικό δίκαιο.

I — Επί της ανυπαρξίας αποτελεσματικών διοικητικών ελέγχων και επί των ανεπαρκειών του συστήματος χορηγήσεως της ειδικής πριμοδοτήσεως του βοείου κρέατος, όπως αυτό εφαρμόστηκε στη Βαυαρία και στη Βάδη-Βυρτεμβέργη (σημείο 4.10.4.2.1 της συνοπτικής εκθέσεως)

6 Η χορηγηθείσα κατά την περίοδο 1989/90 ειδική πριμοδότηση του βοείου κρέατος στηρίζεται στο άρθρο 4α, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 805/68 του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 1968, περί κοινής οργανώσεως των αγορών στον τομέα του βοείου κρέατος (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/003, σ. 72), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 571/89 του Συμβουλίου, της 2ας Μαρτίου 1989 (ΕΕ L 61, σ. 43).

7 Η διάταξη αυτή έχει ως εξής:

«1. Οι παραγωγοί βοείου κρέατος μπορούν να τύχουν ειδικής πριμοδοτήσεως. Η πριμοδότηση χορηγείται ύστερα από αίτησή τους για τα αρσενικά βοοειδή ηλικίας τουλάχιστον εννέα μηνών που τα έχουν παχύνει στην εκμετάλλευσή τους. Η πριμοδότηση περιορίζεται σε 90 ζώα ανά ημερολογιακό έτος και ανά εκμετάλλευση.

Η πριμοδότηση χορηγείται άπαξ για κάθε ζώο. Καταβάλλεται απευθείας ή μετακυλίεται στον παραγωγό.»

8 Άλλους κανόνες, αφορώντες τις προϋποθέσεις χορηγήσεως της ειδικής πριμοδοτήσεως του βοείου κρέατος, περιέχει ο κανονισμός (ΕΟΚ) 468/87 του Συμβουλίου, της 10ης Φεβρουαρίου 1987, για τον καθορισμό των γενικών κανόνων του καθεστώτος της ειδικής πριμοδοτήσεως υπέρ των παραγωγών βοείου κρέατος (ΕΕ L 48, σ. 4), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 572/89 του Συμβουλίου, της 2ας Μαρτίου 1989 (ΕΕ L 63, σ. 1).

9 Το άρθρο 2, παράγραφος 1, του κανονισμού 468/87, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 572/89, προβλέπει:

«Για την εφαρμογή της κατά το άρθρο 4α του κανονισμού (ΕΟΚ) 805/68 πριμοδοτήσεως, κάθε ζώο είναι επιλέξιμο άπαξ μόνο καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του.

Δύναται να ζητηθεί πριμοδότηση μόνο για ζώα τα οποία είναι ηλικίας τουλάχιστον έξι μηνών κατά την ημερομηνία καταθέσεως της αιτήσεως (...).»

10 Ο κανονισμός 714/89 περιλαμβάνει τους κανόνες που αποσκοπούν στην τήρηση των ουσιαστικών αυτών προϋποθέσεων.

11 Οι εν λόγω κανόνες αφορούν:

— τις ενδείξεις σχετικά με την ηλικία των ζώων (άρθρο 2)·

— την εξατομίκευση των ζώων (άρθρο 7)·

— τον διοικητικό έλεγχο και τις επιτόπιες επιθεωρήσεις εκ μέρους των αρμοδίων εθνικών αρχών (άρθρο 8).

12 Το σημείο 4.10.4.2.1 της συνοπτικής εκθέσεως περιλαμβάνει πέντε αιτιάσεις αφορώσες: Α. Τους εν γένει διοικητικούς ελέγχους, Β. Τους διοικητικούς ελέγχους σχετικά με την ένδειξη της ηλικίας των ζώων, Γ. Τα κριτήρια επιλογής των υποκειμένων σε επιτόπιες επιθεωρήσεις εκμεταλλεύσεων των αιτούντων, Δ. Τις επιτόπιες επιθεωρήσεις σχετικά με την εξατομίκευση των ζώων και Ε. Τις λοιπές ανεπάρκειες των επιτοπίων επιθεωρήσεων.

Α — *Οι εν γένει διοικητικοί έλεγχοι*

13 Το άρθρο 8 του κανονισμού 714/89 ορίζει:

«1. Οι οριζόμενες από κάθε κράτος μέλος αρμόδιες αρχές προβαίνουν σε διοικητικό έλεγχο και σε επιτόπου επιθεωρήσεις για να διαπιστωθεί αν τηρούνται οι διατάξεις του καθεστώτος της ειδικής πριμοδοτήσεως. Οι επιθεωρήσεις αυτές αφορούν ελάχιστο αριθμό εκμεταλλεύσεων που καθορίζει η Επιτροπή (...). Ο έλεγχος αφορά κυρίως:

α) τον αριθμό των αρσενικών βοοειδών της εκμεταλλεύσεως που διαχειρίζεται ο παραγωγός και που αποτελούν το αντικείμενο της αιτήσεως (...),

β) την ακρίβεια των προβλεπομένων δηλώσεων και την τήρηση των υποχρεώσεων που έχουν αναληφθεί από τον παραγωγό,

γ) την τήρηση των διατάξεων που αφορούν τα αναγνωριστικά στοιχεία ή τη σήμανση που αναφέρεται στο άρθρο 7.

2. Για να είναι ικανοποιητικός ο έλεγχος που ασκείται επί των αιτήσεων που υποβάλλονται δυνάμει του άρθρου 2, τα κράτη μέλη ορίζουν ελάχιστη περίοδο κατά τη διάρκεια της οποίας τα αρσενικά βοοειδή πρέπει να παραμένουν στην εκμετάλλευση μετά την ημερομηνία υποβολής της αιτήσεως. Η περίοδος αυτή δεν μπορεί να είναι μικρότερη ή μεγαλύτερη των πέντε μηνών.»

14 Με τη συνοπτική έκθεση, η Επιτροπή διαπιστώνει:

«Αποδείχθηκε ότι ο διοικητικός έλεγχος των αιτήσεων που αφορούσαν μη επιλεγείσες για να υποστούν επιθεώρηση εκμεταλλεύσεις συνίστατο αποκλειστικώς στην επαλήθευση του ότι οι αιτούντες συμπλήρωναν το έντυπό τους και υπέβαλλαν την αίτησή τους σύμφωνα με τις απαιτούμενες προϋποθέσεις και στη διασφάλιση της τηρήσεως του ανωτάτου αριθμού των 90 ζώων ανά ημερολογιακό έτος (...).

Το ΕΓΤΠΕ συνήγαγε ότι οι διοικητικοί έλεγχοι που διεξήγαγαν οι γερμανικές αρχές πόρρω απείχαν των επιδιωκομένων με την ισχύουσα νομοθεσία και δεν παρείχαν στο Ταμείο ελάχιστες εγγυήσεις.»

15 Συναφώς, η προσφεύγουσα κυβέρνηση ισχυρίζεται, πρώτον, ότι ως «διοικητικός έλεγχος» νοείται η αποτελεσματική επαλήθευση του ευλογοφανούς χαρακτήρα των αιτήσεων. Θα ήταν παράλογο να απαιτείται, στα πλαίσια διοικητικού ελέγχου, η επίτευξη αποτελεσμάτων σχεδόν τόσο αξιοπίστων όσο εκείνων της επιτόπιας επιθεωρήσεως.

16 Η Επιτροπή διευκρινίζει ότι η ασκηθείσα με τη συνοπτική έκθεση κριτική ουδόλως σημαίνει ότι ο διενεργούμενος διοικητικός έλεγχος πρέπει κατ' ανάγκη να οδηγεί στον ίδιο, κατά προσέγγιση, βαθμό βεβαιότητας με εκείνον που επιτυγχάνεται στα πλαίσια μιας επιτόπιας επιθεωρήσεως. Ειδικότερα, κατά τον διοικητικό έλεγχο, οι εθνικές αρχές οφείλουν να επαληθεύουν την

ακρίβεια και την αληθοφάνεια των αριθμών και των αναληφθεισών δεσμεύσεων ή των δηλώσεων που περιέχουν οι αιτήσεις, ώστε να εξασφαλίζεται η τήρηση των προϋποθέσεων χορηγήσεως των πριμοδοτήσεων.

17 Πρέπει να αναγνωριστεί συναφώς ότι ο προηγούμενος των επιτοπίων επιθεωρήσεων διοικητικός έλεγχος πρέπει να διενεργείται κατά τρόπον ώστε να παρέχεται η ευχέρεια στις εθνικές αρχές να συναγάγουν όλα τα πιθανά συμπεράσματα, ήτοι τις τυχόν βεβαιότητες ή αμφιβολίες, ως προς την τήρηση των προϋποθέσεων χορηγήσεως των πριμοδοτήσεων. Επομένως, ο έλεγχος πρέπει να συνίσταται στην επαλήθευση του νομοτύπου των αιτήσεων και των αναληφθεισών υποχρεώσεων ή των δηλώσεων που τις συνοδεύουν, στη σύγκριση των αιτήσεων με άλλες υποβληθείσες από τον ίδιο παραγωγό κατά τη διάρκεια των προηγουμένων ετών, στη σύγκρισή τους με τις αιτήσεις άλλων εκμεταλλεύσεων, ιδίως των σημαντικότερων, και στον έλεγχο των συλλεγέντων στοιχείων, σε συνδυασμό με τα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία, καθώς και οποιουδήποτε άλλου λυσιτελούς στοιχείου, προκειμένου να εντοπιστούν οι ύποπτοι φάκελοι.

18 Η προσφεύγουσα κυβέρνηση υποστηρίζει, δεύτερον, ότι οι αρμόδιες υπηρεσίες των δύο ομοσπόνδων κρατών που έλεγξε η Επιτροπή προέβησαν σε αποτελεσματική διοικητική επαλήθευση του ευλογοφανούς χαρακτήρα των αιτήσεων. Οι παρατιθέμενοι στις αιτήσεις πριμοδοτήσεως δείκτες αποτέλεσαν κατά κανόνα αντικείμενο συγκρίσεων με εκείνους του προηγουμένου έτους. Επιπλέον, για τις εκμεταλλεύσεις που είχαν αποτελέσει προηγουμένως αντικείμενο επιτόπιας επιθεωρήσεως, υπήρχε η δυνατότητα συγκρίσεως με τα αντίστοιχα πρακτικά επαληθεύσεως. Αν παρατηρούνταν σημαντική διαφορά ως προς τον αριθμό των αιτηθεισών πριμοδοτήσεων για διάφορα έτη, οι οικείες εκμεταλλεύσεις υπέκειντο σε συχνότερους διοικητικούς ελέγχους.

19 Προς στήριξη των ισχυρισμών της, η προσφεύγουσα κυβέρνηση αναφέρθηκε, με το υπόμνημά της ανταπαντήσεως, σε έρευνα που διενήργησε στις 12

Σεπτεμβρίου 1991 το Υπουργείο Τροφίμων, Γεωργίας και Δασών της Βαυαρίας σε όλες τις γεωργικές υπηρεσίες της Βαυαρίας. Η έρευνα, η οποία αφορούσε τα λαμβανόμενα για την επαλήθευση της αληθοφανείας των παρεχομένων με τις αιτήσεις πληροφοριών μέτρα, κατέδειξε ότι ορισμένες υπηρεσίες ήσαν σε θέση να επαληθεύσουν μεγάλο αριθμό πληροφοριακών στοιχείων.

20 Η Επιτροπή αντιτάσσει ότι η προσφεύγουσα κυβέρνηση απώλεσε το δικαίωμά της να προσκομίσει, στη στάση αυτή της δίκης, την εν λόγω έρευνα. Με απόφαση της Επιτροπής, της 6ης Νοεμβρίου 1992, η οποία εκδόθηκε βάσει του άρθρου 1, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1723/72 της Επιτροπής, της 26ης Ιουλίου 1972, περί της εκκαθαρίσεως των λογαριασμών για το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Εγγυήσεων (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/008, σ. 115), όπως αυτός τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 422/86 της Επιτροπής, της 25ης Φεβρουαρίου 1986 (ΕΕ L 48, σ. 31), ως προθεσμία υποβολής των συμπληρωματικών πληροφοριακών στοιχείων εκ μέρους των κρατών μελών που το επιθυμούσαν ορίστηκε η 15η Δεκεμβρίου 1992. Επιπλέον, το άρθρο 42, παράγραφοι 1 και 2, πρώτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου απαγορεύει στην προσφεύγουσα κυβέρνηση να προβάλει νέα αποδεικτικά στοιχεία ή νέους λόγους.

21 Η Επιτροπή αμφισβητεί περαιτέρω τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας κυβερνήσεως ότι οι αρμόδιες υπηρεσίες των δύο ομοσπόνδων κρατών που έλεγξε η Επιτροπή προέβησαν σε αποτελεσματική διοικητική επαλήθευση του ευλογοφανούς χαρακτήρα των αιτήσεων. Ειδικότερα, ο Malcolm Slade, υπάλληλος της Επιτροπής και αρμόδιος προς τούτο ελεγκτής, δήλωσε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ότι, στα πλαίσια των ελέγχων που διενήργησε στη Βαυαρία και στη Βάδη-Βυρτεμβέργη, οι αρχές δεν ήσαν σε θέση να του παράσχουν οποιοδήποτε έγγραφο (υπηρεσιακό σημείωμα, έκθεση ή έντυπο συμπληρωθέν από τον αρμόδιο εθνικό υπάλληλο), αποδεικτικό του ότι έλαβαν όντως χώρα συγκρίσεις και ελήφθησαν υπόψη, στα πλαίσια του διοικητικού ελέγχου, τα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία. Επιπλέον, δεν υφίστατο κανένα έγγραφο με το οποίο να βεβαιώνεται ότι το αρμόδιο ομόσπονδο υπουργείο ανέθεσε το έργο αυτό στις οικείες υπηρεσίες ελέγχου.

22 Η προσφεύγουσα κυβέρνηση αντικρούει ότι οι επιφορτισμένοι με τον έλεγχο υπάλληλοι, οι οποίοι είχαν διενεργήσει επιτόπιες επιθεωρήσεις, είχαν τόσο συγκεκριμένη γνώση της καταστάσεως των εκμεταλλεύσεων, ώστε να παρέλκει η σύνταξη εκθέσεως.

23 Πρέπει, καταρχάς, να τονιστεί ότι η έρευνα της 12ης Σεπτεμβρίου 1991, ως προβληθείσα το πρώτον από την προσφεύγουσα κυβέρνηση στο υπόμνημά της αντικρούσεως, δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη από το Δικαστήριο, εφόσον αποτελεί όψιμο αποδεικτικό στοιχείο. Πράγματι, με απόφαση της 6ης Νοεμβρίου 1992, η οποία εκδόθηκε βάσει του άρθρου 1, παράγραφος 3, του κανονισμού 1723/72, όπως αυτός τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 422/86, η Επιτροπή όρισε τη 15η Δεκεμβρίου 1992 ως προθεσμία υποβολής εκ μέρους των κρατών μελών των συμπληρωματικών πληροφοριακών στοιχείων. Πάντως, η προσφεύγουσα κυβέρνηση δεν προσκόμισε εντός της προθεσμίας αυτής τα πορίσματα της εν λόγω έρευνας, αλλ' ούτε και επικαλέστηκε ενώπιον του Δικαστήριου εξαιρετικές περιστάσεις δυνάμενες να δικαιολογήσουν τη σημειωθείσα καθυστέρηση (βλ., επίσης, απόφαση της 22ας Ιουνίου 1993 στην υπόθεση C-54/91, Γερμανία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. I-3399, σκέψεις 13 έως 15).

24 Ακολούθως, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι, ελλείψει οποιουδήποτε εγγράφου στοιχείου ικανού να ανατρέψει τις διαπιστώσεις της συνοπτικής εκθέσεως, σύμφωνα με τις οποίες οι αρμόδιες υπηρεσίες δεν διενήργησαν έλεγχο, όπως ο προπεριγραφόμενος στη σκέψη 16, οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας κυβερνήσεως αναφορικά με το περιεχόμενο των διενεργηθέντων στα δύο ομόσπονδα κράτη διοικητικών ελέγχων πρέπει να κριθούν ως αβάσιμοι.

25 Κατόπιν αυτού, οι λόγοι που προέβαλε η προσφεύγουσα κυβέρνηση κατά της αιτιάσεως σχετικά με τους εν γένει διοικητικούς ελέγχους πρέπει να απορριφθούν.

Β — *Οι διοικητικοί έλεγχοι σχετικά με την ένδειξη της ηλικίας των ζώων*

26 Το άρθρο 2 του κανονισμού 714/89 ορίζει:

«Οι αιτήσεις πριμοδοτήσεως (...) περιλαμβάνουν (...):

— ενδείξεις σχετικά με την ηλικία των ζώων (...).»

27 Στη συνοπτική έκθεση η Επιτροπή διαπιστώνει:

«(...) οι γερμανικές αρχές δεν απαιτούσαν το πληροφοριακό αυτό στοιχείο, περιοριζόμενες σε απλή δήλωση των αιτούντων ότι τα αποτελούντα αντικείμενο της αιτήσεώς τους ζώα ήσαν ηλικίας τουλάχιστον έξι μηνών.

Δεν πρέπει να αγνοείται ότι στη Γερμανία:

— τα ζώα παραμένουν στην εκμετάλλευση ενίοτε και πέραν της ηλικίας των 24 μηνών·

— αιτήσεις υποβάλλονται περιοδικώς κάθε οκτώ μήνες·

— οι αιτούντες προβαίνουν οι ίδιοι στη διάτρηση των αυτιών των ζώων.

Είναι προφανές ότι μια περισσότερο συγκεκριμένη ένδειξη της ηλικίας των ζώων θα βελτίωνε:

— τον διοικητικό έλεγχο·

— την επιλογή των αιτήσεων που θα συνοδεύονταν από επιθεωρήσεις εντός της εκμεταλλεύσεως·

— την ποιότητα των εντός της εκμεταλλεύσεως επιθεωρήσεων, εφόσον τούτο συνιστούσε σαφή ένδειξη ότι τα αποτελούντα αντικείμενο της αιτήσεως ζώα είναι αυτά που επιθεωρούνται, ήτοι ότι τα αποτελούντα αντικείμενο αιτήσεως 10 ζώα, ηλικίας 6 μηνών, πρέπει τρεις μήνες αργότερα να έχουν την εμφάνιση ζώων ηλικίας 9 μηνών (...).»

28 Η προσφεύγουσα κυβέρνηση διατείνεται ότι οι υποβληθείσες αιτήσεις είναι σύμφωνες προς το άρθρο 2 του κανονισμού 714/89, εφόσον η εν λόγω διάταξη δεν εξαρτά από καμία ρητή προϋπόθεση την ένδειξη σχετικά με την ηλικία των ζώων.

29 Επιπλέον, κατά την προσφεύγουσα κυβέρνηση, το σύστημα που εγκαθιδρύθηκε στη Γερμανία για την εφαρμογή του καθεστώτος της ειδικής πριμοδοτήσεως είναι οργανωμένο κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να αποκλείεται η διπλή χορήγηση πριμοδοτήσεως για το ίδιο ζώο. Ειδικότερα, το σύστημα προβλέπει διακεκριμένες αλλήλων σημάνσεις που επιτίθενται εναλλακτικώς, με γνώμονα την περίοδο της αιτήσεως, στο αριστερό ή στο δεξί αυτί του επιλεξίμου ζώου. Η παραμονή των ζώων στην εκμετάλλευση μέχρι μια νέα περίοδο πανομοιότυπης σημάνσεως είναι οικονομικά ασύμφορη για τον παραγωγό, δεδομένου ότι, αφενός, για την επιλεξιμότητά του το ζώο πρέπει να είναι ηλικίας τουλάχιστον 6 μηνών, ενώ οι περίοδοι υποβολής των αιτήσεων απέχουν μεταξύ τους κατά οκτώ μήνες, αφετέρου δε, οι παραγωγοί επιτυγχάνουν καλύτερη τιμή όταν το ζώο σφάζεται σε ηλικία 18 μηνών, οπότε η ποιότητα του κρέατός του είναι η ανώτερη δυνατή.

30 Κατά την Επιτροπή, το γεγονός ότι το άρθρο 2 του κανονισμού 714/89 δεν προσδιορίζει τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να αναγράφονται οι ενδείξεις σχετικά με την ηλικία των ζώων δεν σημαίνει ότι ο συγκεκριμένος τρόπος ενδείξεως της ηλικίας αυτής επί των γερμανικών εντύπων ανταποκρίνεται στις επιταγές του κοινοτικού δικαίου. Αν συνέβαινε αυτό, η κοινοτική νομοθεσία θα μπορούσε κάλλιστα να καταργήσει την ένδειξη αυτή. Ειδικότερα, το γεγονός ότι επί της αιτήσεως αναγράφεται όχι η ηλικία του οικείου ζώου, αλλ' η απαιτούμενη από την κανονιστική ρύθμιση κατώτατη ηλικία, δεν επιτρέπει τη συναγωγή οποιουδήποτε συμπεράσματος στο πλαίσιο του διοικητικού ελέγχου ή της επιτόπιας επιθεωρήσεως, εφόσον είναι αδύνατο να αποδειχθεί ότι τα αποτελούντα αντικείμενο της αιτήσεως ζώα ταυτίζονται με τα ελεγχθέντα επί τόπου.

31 Επίσης, τα επιχειρήματα που προέβαλε η προσφεύγουσα κυβέρνηση σχετικά με τον αποκλεισμό της διπλής καταβολής πριμοδοτήσεως εδράζονται στην αξιοπιστία του γερμανικού συστήματος σημάνσεως την οποία ακριβώς αμφισβητεί η Επιτροπή.

32 Πρέπει να αναγνωριστεί συναφώς ότι το άρθρο 2 του κανονισμού 714/89 πρέπει να ερμηνευθεί ενόψει του στόχου του, ο οποίος έγκειται στην καθιέρωση αποτελεσματικής διαδικασίας ελέγχου, εγγυωμένης την τήρηση των ουσιαστικών προϋποθέσεων από τις οποίες εξαρτάται η χορήγηση της πριμοδοτήσεως.

33 Η συγκεκριμένη ένδειξη της ηλικίας του οικείου ζώου ενέχει συναφώς θεμελιώδη σημασία, επειδή μόνον αυτή επιτρέπει τη διασφάλιση της ταυτίσεως των ζώων που αφορά η αίτηση και εκείνων που είναι παρόντα στην εκμετάλλευση κατά τον χρόνο διενεργείας της επιτόπιας επιθεωρήσεως.

34 Τα επιχειρήματα που αρύεται η προσφεύγουσα κυβέρνηση από τον τρόπο με τον οποίο εφαρμόζεται στη Γερμανία το καθεστώς της ειδικής πριμοδοτήσεως του βοείου κρέατος δεν μπορούν να κλονίσουν την ανωτέρω διαπίστωση. Τούτο ισχύει κατά μείζονα λόγο καθόσον η σήμανση των ζώων πραγματοποιείται από τους αιτούντες.

35 Επομένως, οι λόγοι που προέβαλε η προσφεύγουσα κυβέρνηση κατά της αιτιάσεως που αφορά τους διοικητικούς ελέγχους ως προς την ένδειξη της ηλικίας των ζώων πρέπει να απορριφθούν.

Γ — *Τα κριτήρια επιλογής των υποκειμένων σε επιτόπιες επιθεωρήσεις εκμεταλλεύσεων των αιτούντων*

36 Στη συνοπτική έκθεση απαντά η ακόλουθη διαπίστωση ως προς την επιλογή των αιτούντων:

«Το ΕΓΤΠΕ δεν παρατήρησε συστηματικό τρόπο επιλογής των αιτούντων, οι εκμεταλλεύσεις των οποίων να υπόκεινται σε επιθεώρηση, και θεωρεί ότι η έλλειψη αυτή εξασθένησε το σύνολο του συστήματος ελέγχου.»

37 Η προσφεύγουσα κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι η τηρηθείσα διαδικασία, η οποία συνίστατο συνήθως στην τυχαία επιλογή των προς επιθεώρηση εκμεταλλεύσεων, οδηγεί κατ' ουσίαν σε ικανοποιητική και αντικειμενική κατανομή, υπό την έννοια ότι οι ήδη ελεγχθείσες εκμεταλλεύσεις δεν μπορούν να εφησυχάσουν ως αποκλειόμενες «εκ του ασφαλούς» επί ορισμένα έτη.

38 Πάντως, επελέγησαν κατά προτεραιότητα οι εκμεταλλεύσεις εκείνες των οποίων ο διοικητικός έλεγχος ή το ιστορικό τους είχαν οδηγήσει τις αρμόδιες υπηρεσίες να θεωρήσουν ως προσφερόμενες ιδιαιτέρως προς επιτόπια επιθεώρηση. Το ίδιο ίσχυε για τις αιτήσεις εκείνες των οποίων οι ενδείξεις ήσαν ασαφείς. Εξάλλου, οι αρμόδιες αρχές είχαν λάβει οδηγίες να αυξάνουν καταλλήλως τον αριθμό των επαληθεύσεων σε περίπτωση πολλαπλών παρατυπιών. Η προσφεύγουσα κυβέρνηση επικαλείται συναφώς τα έγγραφα του αρμοδίου βαυαρικού υπουργείου της 24ης Ιανουαρίου 1989 και 13ης Αυγού-

στου 1990, καθώς και το έγγραφο του Υπουργείου Αγρών, Τροφίμων, Γεωργίας και Δασών της Βάδης-Βυρτεμβέργης, της 7ης Ιουνίου 1989.

39 Επιπλέον, κατά την προσφεύγουσα κυβέρνηση, τα κράτη μέλη έχουν ευρεία εξουσία εκτιμήσεως όσον αφορά τη διαδικασία επιλογής των αιτούντων που πρόκειται να αποτελέσουν αντικείμενο επιτόπιας επιθεωρήσεως. Με το έγγραφο της 9ης Αυγούστου 1991, η Επιτροπή αναγνώρισε και η ίδια ότι η εν λόγω εξουσία ασκήθηκε κατά τον προσήκοντα τρόπο από την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας.

40 Η Επιτροπή υποστηρίζει, καταρχάς, ότι, σύμφωνα με το άρθρο 8, παράγραφος 2, του κανονισμού 714/89, τα κράτη μέλη οφείλουν να διασφαλίζουν αρκούντως αποτελεσματικό έλεγχο, έστω και αν φέρουν απλώς την υποχρέωση επιθεωρήσεως ενός ελαχίστου αριθμού εκμεταλλεύσεων. Επομένως, θα αντενδείκνυτο μάλλον η τυχαία επιλογή των αιτούντων που επρόκειτο να υποστούν επιτόπια επιθεώρηση. Αντίθετα, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας όφειλε να θεσπίσει κριτήρια επιλογής προσαρμοσμένα στους κινδύνους που ανακύπτουν κατά τη χορήγηση των πριμοδοτήσεων.

41 Ακολούθως, ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας κυβερνήσεως ως προς την κατά προτεραιότητα επιλογή ορισμένων εκμεταλλεύσεων παραμένει αναπόδεικτος. Συγκεκριμένα, η Γερμανική Κυβέρνηση απώλεσε το δικαίωμά της να επικαλεστεί για πρώτη φορά με το υπόμνημά της απαντήσεως το από 24 Ιανουαρίου 1989 έγγραφο του αρμοδίου βαυαρικού υπουργείου. Ως προς το από 13 Αυγούστου 1990 έγγραφο του ιδίου υπουργείου, δεν είχε στην πράξη καμία συνέπεια κατά τη διάρκεια του επιδίκου οικονομικού έτους.

42 Τέλος, η Επιτροπή εκτιμά ότι από το έγγραφό της της 9ης Αυγούστου 1991 δεν προκύπτει ότι η ίδια αποδέχεται την αρχή της τυχαίας επιλογής. Αντίθετα, υπέδειξε ρητώς ότι επιβαλλόταν ο ενδεδειγμένος συνδυασμός διαφόρων κριτηρίων επιλογής.

43 Πρέπει να τονιστεί συναφώς ότι ο διοικητικός έλεγχος και η επιτόπια επιθεώρηση λογίζονται από τον κοινοτικό νομοθέτη ως δύο μέσα επαληθεύσεως τα οποία, μολονότι διακρίνονται μεταξύ τους, αλληλοσυμπληρώνονται στο πλαίσιο της προβλεπομένης στο άρθρο 8 του κανονισμού 714/89 διαδικασίας ελέγχου.

44 Ενόψει των προπαρατεθεισών στη σκέψη 17 της παρούσας αποφάσεως διαπιστώσεων σχετικά με το περιεχόμενο του διοικητικού ελέγχου, η επιλογή των αιτούντων που πρόκειται να υποστούν επιτόπια επιθεώρηση πρέπει να γίνεται σύμφωνα με συνδυασμό των προσηκόντων κριτηρίων και όχι αποκλειστικώς, αλλ' ούτε κυρίως, όλως τυχαίως. Υπό την έννοια αυτή, προκειμένου να διασφαλίζουν την αποτελεσματικότητα της διαδικασίας ελέγχου, οι επιτόπιες επιθεωρήσεις μπορούν για παράδειγμα να διενεργούνται κατά προτεραιότητα στις πλέον σημαντικές εκμεταλλεύσεις ή σ' εκείνες οι οποίες, με βάση τα αποτελέσματα του διοικητικού ελέγχου, παρίστανται ως ύποπτες, ενώ οι υπόλοιπες να ελέγχονται όλως τυχαίως.

45 Το επιχείρημα της προσφεύγουσας κυβερνήσεως ότι, υπό την επιφύλαξη της εφαρμογής της αρχής της τυχαίας επιλογής, οι ύποπτες εκμεταλλεύσεις αποτέλεσαν αντικείμενο της κατά προτεραιότητα επιθεωρήσεως δεν μπορεί να γίνει δεκτό ελλείψει οποιουδήποτε στοιχείου περί αποδείξεώς του. Άλλωστε, τα έγγραφα των αρμοδίων υπουργών της Βαυαρίας και Βάδης-Βυρτεμβέργης, στα οποία παραπέμπει η προσφεύγουσα κυβέρνηση, δεν αφορούν τα κριτήρια επιλογής των αιτούντων, αλλά τον αριθμό των προς επιθεώρηση εκμεταλλεύσεων.

46 Υπό τις περιστάσεις αυτές, πρέπει να απορριφθούν οι λόγοι που προέβαλε η προσφεύγουσα κυβέρνηση κατά της αιτιάσεως σχετικά με τα κριτήρια επιλογής των αιτούντων, οι εκμεταλλεύσεις των οποίων υπόκεινται σε επιτόπια επιθεώρηση.

Δ — *Οι επιτόπιες επιθεωρήσεις που αφορούσαν την εξατομίκευση των ζώων*

47 Το άρθρο 7, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού 714/89 ορίζει:

«Τα ζώα για τα οποία έχει υποβληθεί η κατά το άρθρο 2 αίτηση πριμοδοτήσεως, φέρουν, εντός των προθεσμιών που καθορίζει το κράτος μέλος και το αργότερο πέντε εβδομάδες από την ημερομηνία υποβολής της αιτήσεως, μόνιμα και ευδιάκριτα αναγνωριστικά στοιχεία. Ο προσδιορισμός αυτός της ταυτότητας συνίσταται σε ανεξίτηλη σήμανση στο ένα αυτί του ζώου είτε με διάτρησή του είτε με την εναπόθεση σήματος είτε με εγκοπή.»

48 Στη συνοπτική έκθεση η Επιτροπή διαπιστώνει:

«Στη Γερμανία, [η] προς εξατομίκευση σήμανση έγκειται σε κυκλική διάτρηση ή στην τοποθέτηση ιόχρου μεταλλικού ωτικού σήματος που επιθέτουν οι αιτούντες χωρίς κρατική επιτήρηση. Οι αιτούντες αποφασίζουν και για τη μέθοδο σημάνσεως (...).

Το ΕΓΤΠΕ δεν είναι πεπεισμένο ότι το εν λόγω σύστημα σημάνσεως παρέχει τα αναγκαία εχέγγυα, δεδομένου ότι:

— τα μεταλλικά ωτικά σήματα μπορούν να αφαιρεθούν ευχερώς (είτε τυχαίως είτε εσκεμμένως)·

— η ελάχιστη διάτρηση ενός εκατοστού έχει την τάση να επουλώνεται·

— συχνά ορισμένες άλλες οπές και ουλές οφείλονται σε εμπορικές ή κτηνιατρικές δραστηριότητες.

(...) οι διενεργηθέντες στη Γερμανία έλεγχοι εκ μέρους του ΕΓΤΠΕ επιβεβαίωσαν πλήρως την ύπαρξη, σε βαθμό απροσδόκητα υψηλό, πραγματικών κινδύνων λόγω πιθανολογουμένων παρατυπιών, όπως προαναφέρθηκε.»

49 Η προσφεύγουσα κυβέρνηση ισχυρίζεται, καταρχάς, ότι η εφαρμοζόμενη στη Γερμανία σήμανση συνάδει προς το άρθρο 7, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού 714/89. Είναι σπάνιες και εξαιρετικές οι περιπτώσεις όπου οι τρύπες στα αυτιά των ζώων δεν μπορούν να εξατομικευθούν ικανοποιητικά ή τα επιτιθέμενα στο αυτί σήματα εξαλείφονται. Συναφώς, η προσφεύγουσα κυβέρνηση επικαλείται, με το υπόμνημά της απαντήσεως, έκθεση πραγματογνωμοσύνης της 7ης Ιουλίου 1994, η οποία, όμως, αφορούσε έρευνα που είχε πραγματοποιηθεί το 1987. Επιπλέον, ακόμη και στις περιπτώσεις αυτές, οι αιτούντες ήσαν υποχρεωμένοι, όπως προκύπτει από το έγγραφο της 25ης Σεπτεμβρίου 1989 που το ομοσπονδιακό Υπουργείο Γεωργίας απηύθυνε στα ομόσπονδα κράτη, να επιθέτουν εκ νέου σήμα στα ζώα. Τέλος, απορρίπονταν οι αιτήσεις πριμοδοτήσεως για ζώα των οποίων η σήμανση δεν ήταν άψογη, γεγονός το οποίο είχε ως συνέπεια να κινηθούν διάφορες διαδικασίες ενώπιον των γερμανικών διοικητικών δικαστηρίων.

50 Ακολούθως, η προσφεύγουσα κυβέρνηση υποστηρίζει ότι η Επιτροπή αναγνώρισε, μετά τη λήψη της κατά τον κανονισμό 714/89 κοινοποιήσεως περί του θεσπισθέντος στη Γερμανία συστήματος, το σύννομο της εφαρμοζομένης μεθόδου σημάνσεως προς το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού. Αναφέρεται συναφώς σε έγγραφο της 23ης Νοεμβρίου 1989, που είχε απευθύνει η Επιτροπή στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, καθώς και σε τηλετύπημα που απέστειλε και πάλι η Επιτροπή στο εν λόγω κράτος μέλος στις 2 Ιουλίου 1987, σχετικά με το σύννομο της ιδίας μεθόδου σημάνσεως προς τις ανάλογες διατάξεις που περιείχε τότε το άρθρο 6, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 859/87 της Επιτροπής, της 25ης Μαρτίου 1987, για τις

λεπτομέρειες εφαρμογής του καθεστώτος ειδικής πριμοδοτήσεως υπέρ των παραγωγών βοείου κρέατος (ΕΕ L 82, σ. 25).

51 Κατά την προσφεύγουσα κυβέρνηση, ο ισχυρισμός αυτός επιρρωννύεται από το γεγονός ότι σε άλλες περιπτώσεις η Κοινότητα θέσπισε συστήματα εξατομικεύσεως παρεμφερή προς το εφαρμοζόμενο στη Γερμανία. Αυτό συνέβη ειδικότερα με την οδηγία 92/102/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 1992, για την αναγνώριση και την καταγραφή των ζώων (ΕΕ L 355, σ. 32).

52 Αντίθετα, η Επιτροπή διευκρινίζει, πρώτον, ότι, καίτοι κατά το εφαρμοζόμενο στη Βαυαρία και τη Βάδη-Βυρτεμβέργη σύστημα σημάνσεως γινόταν χρήση δύο από τα μέσα που επέτρεπε ρητώς προς τούτο το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 714/89, πάντως, δεν πληρούσε τις απαιτήσεις του κοινοτικού δικαίου. Ειδικότερα, δεν επέτρεπε την ευδιάκριτη και μόνιμη εξατομίκευση, ούτε την ανεξίτηλη σήμανση στο αυτί του ζώου. Τόσον οι έλεγχοι όσο και ορισμένες μαρτυρίες Γερμανών παραγωγών προς τους υπαλλήλους της Επιτροπής επιβεβαιώνουν την ανεπάρκεια του ισχύοντος συστήματος εξατομικεύσεως. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Επιτροπή δήλωσε συναφώς ότι τα ζώα έφεραν «πολλαπλές» διατρήσεις που καθιστούσαν δυσχερή, αν όχι ανέφικτη, την ορθή εξατομίκευσή τους.

53 Δεύτερον, η Επιτροπή εκτιμά ότι η προσφεύγουσα κυβέρνηση απώλεσε το δικαίωμά της να επικαλεστεί την έκθεση πραγματογνωμοσύνης.

54 Τρίτον, η Επιτροπή παρατηρεί ότι, με το έγγραφο της 23ης Νοεμβρίου 1989 το οποίο επικαλείται η προσφεύγουσα κυβέρνηση, επιβεβαίωσε απλώς και μόνον το αξιόπιστο της ωτικής διατρήσεως αφ' εαυτής, χωρίς οποιαδήποτε θετική αξιολόγηση του τρόπου με τον οποίο η διάτρηση εφαρμοζόταν στη Γερμανία, κατά μείζονα δε λόγο εφόσον κατά τον κρίσιμο χρόνο αγνοούσε τις σχετικές λεπτομέρειες, όπως επιβεβαιώνει ιδίως το γεγονός ότι ουδέποτε αναφέρθηκε στην εξατομίκευση μέσω «ιόχρου ωτικού σήματος» που χρησιμοποιείται επίσης στη Γερμανία.

55 Τέταρτον, η οδηγία 92/102, την οποία επικαλέστηκε η προσφεύγουσα κυβέρνηση, δεν αφορά το οικονομικό έτος 1990.

56 Καταρχάς, πρέπει να τονιστεί ότι, με τη συνοπτική έκθεσή της, η Επιτροπή δεν έβαλε in abstracto κατά της υφισταμένης στη Γερμανία μεθόδου σημάνσεως, αλλά κατά του τρόπου με τον οποίο αυτή εφαρμόζεται στην πράξη.

57 Πάντως, η προσφεύγουσα κυβέρνηση δεν απέδειξε ότι η διαπίστωση αυτή είναι εσφαλμένη.

58 Η έκθεση πραγματογνωμοσύνης, επίκληση της οποίας γίνεται για πρώτη φορά στο υπόμνημα απαντήσεως, δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη από το Δικαστήριο, δεδομένου ότι συνιστά όψιμο αποδεικτικό στοιχείο. Ανεξάρτητα από το ζήτημα αν ευσταθεί ο ισχυρισμός που προέβαλε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση η προσφεύγουσα κυβέρνηση, ήτοι ότι η Επιτροπή της κοινοποίησε για πρώτη φορά τις αιτιάσεις της σχετικά με την εξατομίκευση των ζώων μερικές μόνον ημέρες μετά την εκπνοή της προθεσμίας που είχε ορίσει η ίδια για την υποβολή εκ μέρους των κρατών μελών των συμπληρωματικών πληροφοριακών στοιχείων, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας ήταν σε θέση να διενεργήσει σε εύθετο χρόνο πραγματογνωμοσύνη και, συνακόλουθα, να την προσκομίσει με το έγγραφο της προσφυγής της.

59 Ενόψει των διαπιστώσεων που έκαναν επιτόπου οι υπάλληλοι της Επιτροπής και των δηλώσεων των εκπροσώπων της κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, το έγγραφο της 25ης Σεπτεμβρίου 1989 του Ομοσπονδιακού Υπουργείου Γεωργίας δεν αποδεικνύει ότι έγινε σεβαστή στην πράξη εκ μέρους των αιτούντων η αναφερομένη σ' αυτό υποχρέωσή τους να επιθέτουν εκ νέου σήμα στα ζώα σε περίπτωση ελλιπούς σημάνσεως. Άλλωστε, η ελθούσα ενώπιον των γερμανικών διοικητικών δικαστηρίων διαφορά επιβεβαιώνει, αντί να αποκλείει, την ύπαρξη σημαντικών προβλημάτων ως προς τον τρόπο εφαρμογής της σημάνσεως.

60 Ούτε το αρυόμενο από το έγγραφο της Επιτροπής της 23ης Νοεμβρίου 1989 επιχείρημα είναι ικανό να θέσει υπό αμφισβήτηση την περιεχομένη στη συνοπτική έκθεση διαπίστωση. Πράγματι, με το εν λόγω έγγραφο η Επιτροπή αποφάνθηκε in abstracto επί του συννόμου προς τον κανονισμό 714/89 της μιας από τις δύο μεθόδους σημάνσεως που χρησιμοποιούνται στη Γερμανία, χωρίς να προβεί σε οποιαδήποτε εκτίμηση ως προς τον τρόπο με τον οποίο εφαρμοζόταν στην πράξη η μέθοδος αυτή.

61 Τέλος, το αρυόμενο από την οδηγία 92/102 επιχείρημα είναι αλυσιτελές, δεδομένου ότι η οδηγία αυτή είναι μεταγενέστερη και άσχετη προς τα επίδικα περιστατικά.

62 Επομένως, πρέπει να απορριφθούν οι λόγοι που προέβαλε η προσφεύγουσα κυβέρνηση κατά της αιτιάσεως σχετικά με τις επιτόπιες επιθεωρήσεις που αφορούσαν την εξατομίκευση των ζώων.

Ε — *Οι λοιπές ανεπάρκειες των επιτοπίων επιθεωρήσεων*

63 Το άρθρο 7, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 714/89 προβλέπει την τήρηση ενός συνοδευτικού κάθε ζώου εγγράφου ή μητρώου του ζωικού κεφαλαίου, εφόσον το κράτος μέλος κάνει χρήση, στο πλαίσιο του καθεστώτος της ειδικής πριμοδοτήσεως, συστήματος εξατομικεύσεως το οποίο εφαρμόζει και εκτός του ειδικού αυτού πλαισίου.

64 Στη συνοπτική έκθεση η Επιτροπή διαπιστώνει ότι οι επιτόπιες επιθεωρήσεις έπασχαν σοβαρές πλημμέλειες επειδή «είχαν πραγματοποιηθεί αποκλειστικά με σκοπό την προσέγγιση του αριθμού των κανονικά σεσημασμένων ζώων που ήσαν παρόντα στην εκμετάλλευση κατά τον χρόνο διενεργείας της επιθεωρήσεως με τον αριθμό ζώων που είχαν αποτελέσει αντικείμενο της αιτήσεως». Η Επιτροπή προσθέτει ότι «οι αιτούντες δεν ήσαν υποχρεωμένοι να τηρούν μητρώο αγέλης ή άλλους λογαριασμούς επιτρέποντες την απόδειξη της υπάρξεως και ηλικίας των ζώων που όντως αποτέλεσαν αντικείμενο της αιτήσεως».

65 Η προσφεύγουσα κυβέρνηση φρονεί ότι η αιτίαση αυτή στηρίζεται σε ανακριβή πραγματικά στοιχεία. Θεωρεί ότι οι εκ μέρους των Γερμανών επιθεωρητών γνώσεις του τοπικού παράγοντα και η ικανότητα αυτών να αποτιμούν την ηλικία των ζώων ως εκ του ρόλου των ως συμβούλων, σε συνδυασμό με τα συλλεγέντα κατά τον διοικητικό έλεγχο στοιχεία, επέτρεψαν τη διενέργεια αποτελεσματικών επιτοπίων επιθεωρήσεων. Επιπλέον, το σημείο 7 του εντύπου της εκθέσεως ελέγχου επέβαλλε ρητώς στους επιθεωρητές την υποχρέωση να επαληθεύουν αν τηρούνταν η ελάχιστη χρονική περίοδος παραμονής του ζώου στην εκμετάλλευση.

66 Κατά την προσφεύγουσα κυβέρνηση, η αιτίαση της Επιτροπής στερείται περαιτέρω και νομικού ερείσματος. Όπως προκύπτει a contrario από το άρθρο 7, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 714/89, οσάκις ένα κράτος μέλος κάνει χρήση, στο πλαίσιο του καθεστώτος της ειδικής πριμοδοτήσεως, ειδικού συστήματος εξατομικεύσεως (Γερμανία) και όχι προϋφισταμένου συστήματος, το κοινοτικό δίκαιο δεν επιβάλλει καμία υποχρέωση ως προς την τήρηση μητρώου του ζωικού κεφαλαίου ή άλλων λογαριασμών.

67 Η Επιτροπή αναγνωρίζει την ορθότητα του ισχυρισμού της προσφεύγουσας κυβερνήσεως ότι η κοινοτική κανονιστική ρύθμιση δεν επιβάλλει ρητώς την τήρηση μητρώου ή λογιστικών στοιχείων. Πάντως, τούτο δεν σημαίνει ότι, κατά την επιτόπια επιθεώρηση, οι Γερμανοί υπάλληλοι είχαν τη δυνατότητα να περιοριστούν απλώς στην επαλήθευση αν ο αριθμός των ζώων που ήσαν παρόντα κατά τον χρόνο διενεργείας της επιθεωρήσεως ανταποκρινόταν στον προσδιοριζόμενο με την αίτηση αριθμό. Όφειλαν τουλάχιστον να επιδιώξουν περαιτέρω να επαληθεύσουν αν, κατά την υποβολή της αιτήσεως, ο αναφερόμενος αριθμός βοοειδών που ήσαν ηλικίας τουλάχιστον έξι μηνών βρισκόταν στην εκμετάλλευση, παραμένοντας εκεί καθ' όλο το ελάχιστο χρονικό διάστημα. Επίσης, όφειλαν να υποβάλουν στους ιδιοκτήτες της εκμεταλλεύσεως ερωτήσεις επί του θέματος αυτού. Οι ελεγκτές του ΕΓΤΠΕ διαπίστωσαν ότι οι Γερμανοί επιθεωρητές δεν υπέβαλαν την επαναλαμβανόμενη στο σημείο 7 του εντύπου της εκθέσεως ελέγχου ερώτηση.

68 Πρέπει να τονιστεί ότι η διατυπούμενη στη συνοπτική έκθεση αιτίαση δεν αναφέρεται στην έλλειψη μητρώων ή άλλων λογαριασμών, αλλά στις ελλείψεις των διενεργηθεισών επιθεωρήσεων ως προς την επαλήθευση της ηλικίας και της παραμονής εντός της εκμεταλλεύσεως των ζώων που είχαν αποτελέσει αντικείμενο αιτήσεως πριμοδοτήσεως.

69 Η προσφεύγουσα κυβέρνηση δεν αμφισβητεί ότι οι επιθεωρητές ήσαν υποχρεωμένοι να υποβάλουν συναφώς ερωτήσεις στους αιτούντες, δεδομένου ότι ισχυρίζεται ότι παρόμοιο ερωτηματολόγιο υπήρχε στο έντυπο της εκθέσεως ελέγχου.

70 Κατόπιν αυτού, το τιθέμενο ερώτημα είναι αν όντως οι Γερμανοί επιθεωρητές υπέβαλαν στους αιτούντες τέτοιες ερωτήσεις.

71 Η Επιτροπή το αρνείται, στηριζόμενη στις διαπιστώσεις των ελεγκτών του ΕΓΤΠΕ.

72 Εξάλλου, η προσφεύγουσα κυβέρνηση δεν προσκόμισε κανένα στοιχείο ικανό να αποδείξει ότι όντως οι Γερμανοί επιθεωρητές υπέβαλαν στους αιτούντες ερωτήσεις σχετικά με το σημείο 7 της εκθέσεως ελέγχου.

73 Υπό τις περιστάσεις αυτές, ο προβληθείς από την προσφεύγουσα κυβέρνηση λόγος, ο οποίος στρέφεται κατά της αιτιάσεως ως προς τις λοιπές ανεπάρκειες των επιτοπίων επιθεωρήσεων, είναι απορριπτέος.

II — Επί της διορθωτικής πράξεως σχετικά με την εισαγωγή και εξαγωγή πριμοδοτουμένων ζώων (σημείο 4.10.4.2.2 της συνοπτικής εκθέσεως)

74 Το σημείο αυτό της συνοπτικής εκθέσεως αφορά: Α. Την εισαγωγή ζώων από το Βέλγιο και τη Γαλλία, Β. Τις εξαγωγές ζώων προς την Ιταλία.

Α — *Η εισαγωγή ζώων από το Βέλγιο και τη Γαλλία*

75 Στη συνοπτική έκθεση διαπιστώνεται:

«Τα προερχόμενα από τις αυτές χώρες ζώα έτυχαν ειδικής διατρήσεως στο αυτί, αλλ' οι γερμανικές αρχές δεν απέδειξαν ότι είχαν λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα (επί παραδείγματι υπό μορφή οδηγιών προς τους αιτούντες και προς τους επιθεωρητές), προκειμένου να αποφευχθεί η καταβολή και δεύτερης πριμοδοτήσεως εντός της Γερμανίας.»

76 Η προσφεύγουσα κυβέρνηση υποστηρίζει ότι ο κίνδυνος της διπλής χορηγήσεως πριμοδοτήσεως για τα εισαγόμενα από το Βέλγιο και τη Γαλλία ζώα, τα οποία είναι σεσημασμένα με σημείο εξατομικεύσεως ανάλογο της γερμανικής σημάνσεως, είχε τεθεί επανειλημμένα υπόψη της Επιτροπής, τόσο προφορικώς όσο και εγγράφως τον Δεκέμβριο του 1989, στη συνέχεια δε εκ νέου με το έγγραφο της 16ης Νοεμβρίου 1990. Μόλις, όμως, στις 3 Μαΐου 1991 η Επιτροπή πληροφόρησε την Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση ότι τα δύο αυτά κράτη μέλη επρόκειτο να καθιερώσουν σήμανση εξαγωγής υπό μορφήν τριγωνικής διατρήσεως του αυτιού.

77 Η Επιτροπή, επιβεβαιώνοντας τον εν λόγω ισχυρισμό, εκτιμά ότι οι γερμανικές αρχές όφειλαν να εκπληρώσουν τις γενικές υποχρεώσεις που υπέχει κάθε κράτος μέλος στα πλαίσια της εφαρμογής της κοινής γεωργικής πολιτικής, ώστε να αποφεύγεται η διπλή χορήγηση πριμοδοτήσεως.

78 Πρέπει να διαπιστωθεί συναφώς ότι, κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών, καμία διάταξη του κοινοτικού δικαίου δεν επέβαλλε στο κράτος μέλος εισαγωγής την υποχρέωση λήψεως μέτρων εξατομικεύσεως των εισαγομένων ζώων κατά ειδικό και διάφορο από τον εφαρμοζόμενο στο εν λόγω κράτος τρόπο.

79 Επιπλέον, η θέσπιση των αναγκαίων προς διασφάλιση της ελεύθερης κυκλοφορίας των βοοειδών μέτρων, χωρίς τον κίνδυνο της διπλής χορηγήσεως πριμοδοτήσεως, προϋποθέτει συντονισμό των διαφόρων εθνικών συστημάτων. Το καθήκον αυτό υπέχουν, εξ ορισμού, τα κοινοτικά όργανα και όχι τα κράτη μέλη.

80 Υπό τις περιστάσεις αυτές, ο προβληθείς από την προσφεύγουσα κυβέρνηση λόγος, ο οποίος στρέφεται κατά της αιτιάσεως σχετικά με την εισαγωγή ζώων από το Βέλγιο και τη Γαλλία, πρέπει να γίνει δεκτός και να ακυρωθεί η αντίστοιχη διορθωτική πράξη επί ποσού ύψους 838 636 DM.

Β — *Οι εξαγωγές ζώων προς την Ιταλία*

81 Το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 714/89 περιέλαβε κανόνες περί εξατομικεύσεως, προς διασφάλιση του ότι κάθε ζώο πριμοδοτείται άπαξ μόνον.

82 Το πρώτο εδάφιο της εν λόγω διατάξεως, επαναλαμβανόμενο στη σκέψη 47 της παρούσας αποφάσεως, επιβάλλει την υποχρέωση «ανεξίτηλης σημάνσεως στο ένα αυτί του ζώου είτε με διάτρησή του είτε με την επίθεση σήματος είτε με εγκοπή».

83 Κατά το δεύτερο εδάφιο, οσάκις το κράτος μέλος εφαρμόζει ένα σύστημα εξατομικεύσεως εκτός του καθεστώτος της ειδικής πριμοδοτήσεως, μπορεί επίσης να το χρησιμοποιεί και στο πλαίσιο αυτό, εφόσον το σύστημα συνεπάγεται την αναγραφή αριθμού στο αυτί του ζώου ή σε ωτικό επικόλλημμα και υπό την προϋπόθεση, ιδίως, ότι τηρείται συνοδευτικό κάθε ζώου έγγραφο ή μητρώο.

84 Το τρίτο εδάφιο της ιδίας διατάξεως προβλέπει:

«Πάντως, τα ζώα που εξατομικεύονται με τον τρόπο αυτό και αποστέλλονται, μετά την καταβολή της πριμοδοτήσεως σε άλλο κράτος μέλος, πρέπει να φέρουν ειδική σήμανση κατά την αποστολή τους.»

85 Η Επιτροπή διαπιστώνει στη συνοπτική έκθεση:

«Η Γερμανία δεν προέβη στην απαιτούμενη για τα εξαγόμενα προς την Ιταλία ζώα ειδική σήμανση και, συνακόλουθα, δεν παρεμποδίστηκε η καταβολή δεύτερης πριμοδοτήσεως εντός αυτού του κράτους μέλους.»

86 Η προσφεύγουσα κυβέρνηση εκτιμά ότι η υποχρέωση ειδικής σημάνσεως των εξαγομένων ζώων επιβάλλεται μόνο στην περίπτωση του άρθρου 7, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 714/89, ήτοι αποκλειστικά και μόνο για τα κράτη που κάνουν χρήση συστήματος σημάνσεως εφαρμοζομένου και εκτός του καθεστώτος της ειδικής πριμοδοτήσεως. Αντίθετα, εκείνα τα κράτη, όπως η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, τα οποία χρησιμοποιούν ειδικό σύστημα σημάνσεως για τα πριμοδοτούμενα ζώα δεν υποχρεούνται να προβαίνουν σε νέα σήμανση των εξαγομένων ζώων.

87 Επιπλέον, οι διενεργούμενες στη Γερμανία σημάνσεις (χρήση ιόχρου μεταλλικού ωτικού σήματος επί του οποίου εκτυπώνεται η ένδειξη «Ειδική πριμοδότηση — Κανονισμός 468/87», ή κυκλική διάτρηση στο αυτί του ζώου) δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τους αιτουμένους την ειδική πριμοδότηση στην Ιταλία, η οποία προβλέπει διαφορετική εξατομίκευση (λευκό και πράσινο ωτικό σημείο).

88 Αντίθετα, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η ειδική σήμανση είναι υποχρεωτική για όλα τα αποστελλόμενα, μετά την καταβολή της πριμοδοτήσεως, σε οποιοδήποτε άλλο κράτος μέλος ζώα. Το άρθρο 7, παράγραφος 1, τρίτο εδάφιο, αναφέρεται όχι μόνο στα ζώα που εξατομικεύονται βάσει προβλεπομένου στο δεύτερο εδάφιο συστήματος, αλλά και σε όσα εξατομικεύονται σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της ιδίας αυτής παραγράφου.

89 Επομένως, πρέπει να εξεταστεί αν η φράση «που εξατομικεύονται με τον τρόπο αυτό», η οποία απαντά στο άρθρο 7, παράγραφος 1, τρίτο εδάφιο, αναφέρεται αποκλειστικώς στο δεύτερο εδάφιο ή περιλαμβάνει και το πρώτο εδάφιο της εν λόγω διατάξεως.

90 Καταρχάς, πρέπει να τονιστεί ότι η επίδικη διάταξη πρέπει να ερμηνευθεί υπό το φως του επιδιωκομένου με το άρθρο 7, παράγραφος 1, σκοπού, ήτοι την αποφυγή της διπλής καταβολής πριμοδοτήσεως για το αυτό ζώο.

91 Ενόψει του σκοπού αυτού, πρέπει να αναγνωριστεί ότι η απαιτούμενη συμπληρωματική ειδική σήμανση, όπως προβλέπει το άρθρο 7, παράγραφος 1, τρίτο εδάφιο, αναφέρεται αποκλειστικώς στα περί ων ο λόγος στο προηγούμενο, ήτοι στο δεύτερο εδάφιο, ζώα.

92 Πράγματι, οσάκις κράτος μέλος εφαρμόζει το ίδιο σύστημα σημάνσεως τόσο για τα βοοειδή που αποτελούν αντικείμενο της ειδικής πριμοδοτήσεως όσο και για άλλους σκοπούς, οι αρχές των άλλων κρατών μελών προς τα οποία αποστέλλονται τα εν λόγω βοοειδή αδυνατούν να διαπιστώσουν αν η σήμανση που φέρει το ζώο συνδέεται προς την καταβολή της ειδικής πριμοδοτήσεως ή οφείλεται σε άλλη αιτία. Για τον λόγο αυτό, ενδείκνυται πρόσθετη ειδική εξατομίκευση.

93 Αντίθετα, τα ζώα που φέρουν ήδη ειδική σήμανση, η οποία χρησιμοποιείται αποκλειστικώς στο πλαίσιο του καθεστώτος της ειδικής πριμοδοτήσεως και είναι σύμφωνη προς το πρώτο εδάφιο, μπορούν να εξατομικευθούν από τις αρχές του κράτους μέλους όπου αποστέλλονται.

94 Την ερμηνεία αυτή επιρρωννύει, όπως κατέληξε στο σημείο 48 των προτάσεών του ο γενικός εισαγγελέας, η γένεση της οικείας διατάξεως. Από αυτήν προκύπτει ότι η υποχρέωση πρόσθετης ειδικής σημάνσεως για τα αποστελλόμενα σε άλλο κράτος μέλος ζώα, υποχρέωση η οποία αρχικώς προβλεπόταν για κάθε σεσημασμένο κατά την πάγια μέθοδο ζώο, στη συνέχεια δε επεκτάθηκε επί των αποστελλομένων ζώων που είχαν τύχει σημάνσεως κατά την κατά παρέκκλιση μέθοδο εξατομικεύσεως, καταργήθηκε τελικά με τον κανονισμό 714/89 όσον αφορά τα ζώα της πρώτης κατηγορίας.

95 Υπό τις περιστάσεις αυτές, ο προβληθείς από την προσφεύγουσα κυβέρνηση λόγος, ο οποίος στρέφεται κατά της αιτιάσεως σχετικά με τις εξαγωγές βοοειδών προς την Ιταλία, πρέπει να γίνει δεκτός και να ακυρωθεί η αντίστοιχη διορθωτική πράξη επί ποσού ύψους 311 529 DM.

III — Επί της διορθωτικής πράξεως σχετικά με την εφαρμογή των μεταβατικών διατάξεων για τα μεγαλύτερα σε ηλικία ζώα (σημείο 4.10.4.2.3 της συνοπτικής εκθέσεως).

96 Το άρθρο 11, παράγραφος 1, του κανονισμού 714/89 προέβλεψε, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 2 αυτού, μεταβατική περίοδο, κατά τη διάρκεια της οποίας μπορούν να υποβληθούν αιτήσεις για μεγαλύτερα σε ηλικία ζώα εκ μέρους των παραγωγών των κρατών μελών που αιτούνται την ειδική πριμοδότηση για πρώτη φορά.

97 Οι παράγραφοι 2 και 3 της διατάξεως αυτής προβλέπουν:

«2. Τα κράτη μέλη, τα οποία δεν αφορά η εφαρμογή της παραγράφου 1, μπορούν να ανοίξουν, από τις 3 Απριλίου έως τις 4 Ιουνίου 1989, μεταβατική περίοδο υποβολής αιτήσεων για ζώα των οποίων η πάχυνση έχει σχεδόν περατωθεί.

Στην περίπτωση αυτή, ο παραγωγός πρέπει να δηλώσει στην αίτησή του:

— ότι τα συγκεκριμένα ζώα είναι ηλικίας τουλάχιστον δώδεκα μηνών την ημέρα καταθέσεως της αιτήσεως,

— ότι τα διατηρεί στην εκμετάλλευσή του επί τουλάχιστον ένα μήνα,

— ότι τα ζώα πρέπει να σφαγούν ή να εξαχθούν προς τρίτη χώρα πριν από τις 3 Σεπτεμβρίου 1989.

Τα εν λόγω ζώα πρέπει να φέρουν ευδιάκριτα και μόνιμα αναγνωριστικά στοιχεία.»

98 Το σημείο 4.10.4.2.3 της συνοπτικής εκθέσεως περιλαμβάνει διαπιστώσεις που αφορούν: Α. Την εξατομίκευση των ζώων, Β. Την πιθανολογούμενη διπλή χορήγηση πριμοδοτήσεως, Γ. Τα δικαιολογητικά έγγραφα σφαγής και Δ. Την κεντρική επιτήρηση.

Α — *Η εξατομίκευση των ζώων*

99 Κατά τη συνοπτική έκθεση,

«Στο θέμα της εντός της εκμεταλλεύσεως επιθεωρήσεως και της ανεξίτηλης και ευδιάκριτης σημάνσεως των ζώων ετύγχαναν εφαρμογής οι συνήθεις κανόνες. (...)

Πέραν του συνήθους (εντός της εκμεταλλεύσεως) συστήματος ωτικής σημάνσεως ή διατρήσεως στο αυτί, οι αιτούντες επιτρεπόταν να επιλέξουν τρίτη λύση, συνιστάμενη στον χρωματισμό της κεφαλής ή της ράχης των αποτελούντων στα πλαίσια του προαναφερθέντος κανονισμού αντικείμενο αιτήσεως ζώων. (...)

Ως προς την ευδιάκριτη και ανεξίτηλη σήμανση των ζώων, το ΕΓΤΠΕ διατύπωσε περαιτέρω επικρίσεις επειδή σημαντικό ποσοστό των μεγαλυτέρων σε ηλικία ζώων που αποτέλεσαν αντικείμενο αιτήσεως περιορίζονταν, αντί οποιασδήποτε σημάνσεως, στον μη ειδικό χρωματισμό της κεφαλής και της ράχης.»

100 Η προσφεύγουσα κυβέρνηση θεωρεί ότι εφαρμοστέα για τη σήμανση των εν λόγω ζώων διάταξη δεν είναι η του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 714/89, η οποία περιλαμβάνει τους «συνήθεις κανόνες», αλλά η του άρθρου 11, παράγραφος 3, του ιδίου κανονισμού ως lex specialis. Άλλωστε, η ένατη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 714/89 υπενθυμίζει ότι έπρεπε να προβλεφθεί, για τα βοοειδή των οποίων η μεταχείριση λόγω της ηλικίας τους είναι δυσχερής, «παρέκκλιση από το προβλεπόμενο σύστημα σημάνσεως».

101 Επιπλέον, επειδή τα ζώα επρόκειτο να σφαγούν προ της 3ης Σεπτεμβρίου 1989, η σήμανση ήταν απαραίτητη μόνο για χρονική περίοδο το πολύ έξι μηνών. Ενόψει του ότι το τρίχωμα των ζώων αργεί να μεγαλώσει, θα αρκούσε η σήμανση διά χρωματισμού. Η σήμανση αυτή θα έπρεπε να ανανεωθεί αν, λόγω εξαιρετικά ειδικών περιστάσεων, καθίστατο αδύνατον να αναγνωριστεί το ζώο με βεβαιότητα.

102 Η προσφεύγουσα κυβέρνηση προσθέτει ότι, δεδομένου ότι τα οικεία βοοειδή εσφάγησαν στο σύνολό τους ή εξήχθησαν προς τρίτη χώρα πριν από τις 3 Σεπτεμβρίου 1989, ενώ οι επαληθεύσεις του ΕΓΤΠΕ έλαβαν χώρα τον Μάιο του 1991, η Επιτροπή δεν ήταν σε θέση να διαπιστώσει ότι τα ζώα είχαν σημανθεί με ακατάλληλο σύστημα.

103 Καταρχάς, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η εξατομίκευση για τους σκοπούς της εφαρμογής του άρθρου 11 του κανονισμού 714/89 έπρεπε, για να είναι αξιόπιστη, να ανταποκρίνεται στις συνήθεις απαιτήσεις ως προς την ευκρίνεια και το ανεξίτηλο της σημάνσεως. Η εφαρμοζόμενη στη Γερμανία σήμανση ήταν ανεπαρκής.

104 Στη συνέχεια, η Επιτροπή διευκρινίζει ότι οι διαπιστώσεις της στηρίζονται σε εμπεριστατωμένη εξέταση 296 αιτήσεων που υποβλήθηκαν συνολικά στη Βαυαρία και στη Βάδη-Βυρτεμβέργη. Με το έγγραφο της 29ης Σεπτεμβρίου 1992 που απηύθυνε στην προσφεύγουσα κυβέρνηση, η Επιτροπή ανέφερε, ενδεικτικώς, δύο περιπτώσεις απηχούσες την ανεπάρκεια της σημάνσεως. Επίσης, διαπίστωσε ότι ούτε οι Γερμανοί επιθεωρητές ούτε οι αιτούντες είχαν ενημερωθεί ως προς τον χρωματισμό που επιβαλλόταν και τις ειδικές διατάξεις που όφειλαν να τηρήσουν. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Επιτροπή διευκρίνισε ότι οι γερμανικές αρχές δεν είχαν προσδιορίσει συγκεκριμένα τον προς χρήση χρωματισμό για τη σήμανση των ζώων και ότι οι αιτούντες μπορούσαν έτσι να χρησιμοποιούν διαφορετικά χρώματα.

105 Πρέπει να τονιστεί συναφώς ότι, σύμφωνα με την ένατη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 714/89, για τα ζώα που αποτελούν κατά το άρθρο 11, παράγραφος 2, του κανονισμού αντικείμενο του μεταβατικού καθεστώτος, επετράπη σύστημα σημάνσεως κατά παρέκκλιση από το επιβαλλόμενο με το άρθρο 7, παράγραφος 1. Πάντως, όπως προκύπτει από το άρθρο 11, παρά-

γραφος 3, η κατά παρέκκλιση εν λόγω σήμανση έπρεπε να είναι ευκρινής και ανεξίτηλη. Έπρεπε επίσης να είναι του ιδίου χρώματος για όλα τα ζώα στα οποία εφαρμόζεται ενόψει του επιδιωκομένου στόχου. Επομένως, βούληση του κοινοτικού νομοθέτη ήταν να διασφαλιστεί ότι η εφαρμογή του κατά παρέκκλιση συστήματος σημάνσεως παρείχε τα απαραίτητα για την εξατομίκευση των αποτελούντων αντικείμενο του μεταβατικού καθεστώτος ζώων εχέγγυα.

106 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η εφαρμοσθείσα στην προκειμένη περίπτωση σήμανση (χρωματισμός της κεφαλής ή της ράχης) δεν ανταποκρινόταν στις επιταγές του κανονισμού, εφόσον οι εθνικές υπηρεσίες δεν είχαν δώσει συγκεκριμένες οδηγίες ως προς τον προς χρήση εκ μέρους των αιτούντων χρωματισμό, γεγονός που συνεπήχθη διαφορές από τη μία εκμετάλλευση στην άλλη, και ότι οι εθνικοί επιθεωρητές δεν ήσαν ενήμεροι του επιβαλλομένου χρωματισμού.

107 Η προσφεύγουσα κυβέρνηση δεν προσκόμισε κανένα στοιχείο ικανό να διαψεύσει τις διαπιστώσεις αυτές.

108 Υπό τις περιστάσεις αυτές, πρέπει να θεωρηθεί ότι η εφαρμοσθείσα σήμανση δεν παρείχε τα αναγκαία για την εξατομίκευση των αποτελούντων αντικείμενο του μεταβατικού καθεστώτος βοοειδών εχέγγυα.

109 Επομένως, ο προβληθείς από την προσφεύγουσα κυβέρνηση λόγος, ο οποίος στρέφεται κατά της αιτιάσεως σχετικά με την εξατομίκευση των ζώων, είναι απορριπτέος.

Β — *Η πιθανολογούμενη διπλή χορήγηση πριμοδοτήσεως*

110 Στη συνοπτική έκθεση η Επιτροπή διαπιστώνει:

«Ενόψει της χρονικής επελεύσεως των συμβάντων και ελλείψει αποτελεσματικών ελέγχων, το ΕΓΤΠΕ εκτιμά ότι είναι πολύ πιθανό ορισμένα από τα ζώα, τα οποία είχαν αποτελέσει αντικείμενο αιτήσεων και ήσαν ηλικίας έξι έως εννέα μηνών τον Σεπτέμβριο του 1988, αποτέλεσαν αντικείμενο και νέας αιτήσεως (στα πλαίσια διαφορετικού συστήματος σημάνσεως) δυνάμει της προβλεπομένης στο άρθρο 11 παρεκκλίσεως, τον Απρίλιο ή Μάιο του 1989.

Ελλείψει σαφών οδηγιών και απ' όσα μπορούν να συναχθούν βάσει των επιθεωρήσεων που πραγματοποιήθηκαν στην εκμετάλλευση από το ΕΓΤΠΕ, οι επί ποσοστού 10 % πραγματοποιηθείσες στην εκμετάλλευση επιθεωρήσεις δεν κατέστη εφικτό να διαλευκάνουν το γεγονός αυτό, δεδομένου ότι οι επιθεωρητές περιορίζονταν στην απαρίθμηση των ζώων που έφεραν διαφορετικό χρώμα, χωρίς να καταβάλουν προσπάθεια να εντοπιστεί αν οι επουλωθείσες τρύπες στα αυτιά των ζώων ήσαν τα ίχνη προηγουμένων διατρήσεων ή προέρχονταν από, ανεξάρτητα από τον αριθμό τους, παλαιότερες ωτικές σημάνσεις βάσει του κανονισμού και/ή για εμπορικούς λόγους.»

111 Η προσφεύγουσα κυβέρνηση φρονεί ότι οι διαπιστώσεις αυτές εκκινούν από το τεκμήριο ότι τα ζώα που αποτέλεσαν αντικείμενο μιας συνήθους διαδικασίας αιτήσεως τον Σεπτέμβριο του 1988 δεν έτυχαν σημάνσεως, σε αντίθεση προς το ισχύον δίκαιο, διότι οι Γερμανοί επιθεωρητές δεν επισήμαναν τη διπλή σήμανση. Πάντως, η Επιτροπή δεν απέδειξε κάτι τέτοιο.

112 Στην έκθεση ελέγχου που έπρεπε να συνταχθεί κατά την επιτόπια επιθεώρηση, οι επιθεωρητές καλούνταν ρητώς να επαληθεύσουν αν τα ζώα είχαν τύχει σημάνσεως και με ποιον τρόπο. Διαπιστώθηκαν και αναφέρθηκαν οι ελλείψεις σημάνσεως ή οι διπλές σημάνσεις. Εξάλλου, οι επιθεωρητές όφειλαν

να αναφέρουν αν υπήρχε έδαφος να υποτεθεί ότι ο αιτών είχε ήδη τύχει ειδικής πριμοδοτήσεως για τα οικεία ζώα ή αν ορισμένα περιστατικά που ήσαν αρμόδιοι να επισημάνουν απέκλειαν τη χορήγηση της πριμοδοτήσεως.

113 Τέλος, ο γερμανικός κανονισμός περί της πριμοδοτήσεως του βοείου και προβείου κρέατος επέβαλε την υποχρέωση της τηρήσεως μητρώου του ζωικού κεφαλαίου από την ημερομηνία υποβολής της αιτήσεως μέχρι την τελευταία πιθανή ημερομηνία σφαγής, ήτοι τις 2 Σεπτεμβρίου 1989. Τα μητρώα αυτά ελέγχθηκαν κατά τις επιτόπιες επιθεωρήσεις.

114 Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι η προσφεύγουσα κυβέρνηση δεν παρέχει καμιά συγκεκριμένη ένδειξη ως προς το αν ήσαν όντως εντατικοί οι έλεγχοι. Οι επιβαλλόμενες με το έντυπο της εκθέσεως ελέγχου προϋποθέσεις είναι ανεπαρκείς και επιβεβαιώνουν τις επικρίσεις των ελεγκτών του ΕΓΤΠΕ. Ειδικότερα, οι επιθεωρητές δεν ήσαν υποχρεωμένοι να επαληθεύσουν αν τα σεσημασμένα με χρωματισμό ζώα έφεραν ίχνη διαρκούς διατρήσεως στα αυτιά.

115 Η Επιτροπή βεβαιώνει επίσης ότι το μητρώο του ζωικού κεφαλαίου ήταν περιορισμένης εκτάσεως, διότι έπρεπε να τηρείται χωριστά για τα εμπίπτοντα στο ειδικό καθεστώς του άρθρου 11, παράγραφος 2, του κανονισμού 714/89 ζώα. Υπό την έννοια αυτή, δεν διευκρίνιζε αν τα ζώα αυτά είχαν ήδη πριμοδοτηθεί ούτε αν πληρούνταν οι λοιπές προϋποθέσεις χορηγήσεως της πριμοδοτήσεως.

116 Καταρχάς, πρέπει να τονιστεί, ότι με τη διατυπούμενη στη συνοπτική έκθεση αιτίαση, η Επιτροπή προσάπτει στην προσφεύγουσα κυβέρνηση ότι δεν έλαβε όλα τα ενδεδειγμένα μέτρα, ιδίως από απόψεως εξατομικεύσεως των ζώων και αποτελεσματικότητας των επιτοπίων επιθεωρήσεων, προκειμένου να αποκλειστεί το ενδεχόμενο τα ζώα που είχαν αποτελέσει αντικείμενο αιτήσεως πριμοδοτήσεως, στο πλαίσιο του γενικού συστήματος, να αποτελέσουν αντικείμενο και νέας αιτήσεως πριμοδοτήσεως στο πλαίσιο του μεταβατικού καθεστώτος.

117 Στη συνέχεια, πρέπει να υπομνηστεί ότι, όπως διαπιστώθηκε στις σκέψεις 56 έως 62 και 105 έως 109 της παρούσας αποφάσεως, η εξατομίκευση των ζώων, όπως αυτή εφαρμόζεται στη Γερμανία, στο πλαίσιο τόσο του γενικού όσο και του μεταβατικού καθεστώτος, δεν ανταποκρινόταν στις κατά την κοινοτική κανονιστική ρύθμιση επιταγές και, συνακόλουθα, δεν ήταν ικανή να διασφαλίσει τον προσδιορισμό της ταυτότητας των ζώων που αποτέλεσαν αντικείμενο αιτήσεως πριμοδοτήσεως.

118 Το γεγονός αυτό κατέστησε ασφαλώς δυσχερέστερες τις επαληθεύσεις στο πλαίσιο των επιτοπίων επιθεωρήσεων. Σύμφωνα με τη συνοπτική έκθεση, οι ελεγκτές του ΕΓΤΠΕ διαπίστωσαν ότι οι Γερμανοί ελεγκτές περιορίστηκαν «στην απαρίθμηση των ζώων που έφεραν διαφορετικό χρώμα, χωρίς να καταβάλουν προσπάθεια να εντοπιστεί αν οι επουλωθείσες τρύπες στα αυτιά των ζώων αποτελούσαν τα ίχνη προηγουμένων διατρήσεων ή προέρχονταν από, ανεξάρτητα από τον αριθμό τους, παλαιότερες ωτικές σημάνσεις βάσει του κανονισμού και/ή για εμπορικούς λόγους».

119 Υπό τις περιστάσεις αυτές, τα επιχειρήματα που προέβαλε η προσφεύγουσα κυβέρνηση ότι το έντυπο της εκθέσεως ελέγχου παρείχε στους επιθεωρητές τη δυνατότητα να εντοπίσουν τις διπλές αιτήσεις πριμοδοτήσεως πρέπει να θεωρηθούν ως μη ασκούντα επιρροή καθόσον δεν αφορούν το τι πράγματι έπραξαν οι επιθεωρητές, αλλά το τι όφειλαν να πράξουν.

120 Τέλος, η τήρηση μητρώου για τα αποτελούντα αντικείμενο του μεταβατικού καθεστώτος ζώα δεν μπορεί να αποκλείσει οποιαδήποτε πιθανότητα διπλής χορηγήσεως πριμοδοτήσεως αφ' ης στιγμής το εν λόγω μητρώο δεν περιείχε καμία ένδειξη σχετικά με την ταυτότητα των αποτελούντων αντικείμενο του γενικού καθεστώτος ζώων.

121 Επομένως, ο προβληθείς από την προσφεύγουσα κυβέρνηση λόγος, ο οποίος στρέφεται κατά της αιτιάσεως σχετικά με την πιθανολογούμενη διπλή χορήγηση πριμοδοτήσεως, είναι απορριπτέος.

Γ — *Τα δικαιολογητικά έγγραφα της σφαγής*

122 Η συνοπτική έκθεση αναφέρεται σε σειρά παρατυπιών που αφορούσαν τα δικαιολογητικά έγγραφα σφαγής που έγιναν δεκτά από τις περιφερειακές αρχές της Βαυαρίας και της Βάδης-Βυρτεμβέργης, όπως:

— η μη αναγραφή της ημερομηνίας και του τόπου σφαγής των ζώων που αγόρασαν ζώντα οι έμποροι·

— η έλλειψη σαφούς προσδιορισμού του (των) ζώου (ζώων) περί του (των) οποίου (οποίων) επρόκειτο·

— μη αναγραφή της τιμής και/ή του βάρους των ζώων·

— μη αναγραφή του ονόματος του αιτούντος ή του εμπόρου.

123 Η συνοπτική έκθεση περιλαμβάνει και τις ακόλουθες διαπιστώσεις:

«Είναι βέβαιο ότι τα ολιγότερο σύννομα έγγραφα αφορούσαν διενεργηθείσες επί των ζώντων ζώων πράξεις, ερειδόμενες αποκλειστικώς στα τιμολόγια των εμπόρων.

Ακόμη και στις περιπτώσεις όπου προσκομίστηκε ευθέως ικανοποιητική απόδειξη περί της σφαγής (επί παραδείγματι τιμολόγια του σφαγείου), κατέστη αδύνατο να αποδειχθεί, αφενός, ότι τα οικεία ζώα ήσαν εκείνα που αποτέ-

λεσαν αντικείμενο αιτήσεως στο πλαίσιο της προβλεπομένης με το άρθρο 11 παρεκκλίσεως και, αφετέρου, ότι δεν είχαν αποτελέσει παράλληλα και αντικείμενο αιτήσεως, στο πλαίσιο του συστήματος πριμοδοτήσεως εντός της εκμεταλλεύσεως κατά τον Απρίλιο του 1989 ή τον Σεπτέμβριο του 1988 (...).

Σχεδόν στο σύνολό τους, τα πιστοποιητικά σφαγής (Bestätigungen) συμπληρώθηκαν από τους εμπόρους και ελάχιστα έφεραν τη θεώρηση του οικείου σφαγείου που εν πάση περιπτώσει δεν είχε ελεγχθεί.»

124 Η προσφεύγουσα κυβέρνηση διατείνεται ότι η διαπίστωση της Επιτροπής, σύμφωνα με την οποία «τα πιστοποιητικά σφαγής σχεδόν στο σύνολό τους» συμπληρώθηκαν από τους εμπόρους, είναι εσφαλμένη, εφόσον τα προσκομισθέντα αποδεικτικά στοιχεία δεν προέρχονταν από εμπόρους παρά μόνο για το ήμισυ περίπου των περιπτώσεων που ελέγχθηκαν στο ομόσπονδο κράτος της Βάδης-Βυρτεμβέργης. Επιπλέον, πολλά σφαγεία προήλθαν από επιχειρήσεις ζωεμπορίας και δρούσαν επομένως πάντοτε υπό την ιδιότητά τους ως εμπόρων.

125 Κατά τα λοιπά, από συμπληρωματικά αποδεικτικά στοιχεία και δευτερεύουσες ενδείξεις μπορούσε να αποδειχθεί με βεβαιότητα, ακόμη και με βάση τα τιμολόγια των εμπόρων, ότι το ζώο είχε σφαγεί (επί παραδείγματι: βεβαίωση του βάρους που εκδίδει το σφαγείο ή έγγραφο πωλήσεως στα οποία εμφαίνονται τα επίπεδα βάρους που αποδεικνύουν όταν θα ήταν εντελώς παράδοξο από οικονομικής απόψεως να παχύνονται ακόμη περισσότερο τα ζώα αυτά επί οκτώ επιπλέον μήνες· κατάλογος των αποτελεσμάτων της ταξινομήσεως του σφαγείου του ζώου από ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα). Σε περίπτωση που οι εν λόγω ενδείξεις ήσαν αμφισβητούμενες, έπρεπε να κινηθεί κατά της επιχειρήσεως που συνέταξε τα έγγραφα ποινική δίκη λόγω εξαπατήσεως.

126 Εν πάση περιπτώσει, κατά τη Γερμανική Κυβέρνηση, οι ουσιαστικές προϋποθέσεις περί χορηγήσεως της πριμοδοτήσεως πληρούνταν ακόμη και στις περιπτώσεις όπου τα προσκομισθέντα αποδεικτικά στοιχεία εμφάνιζαν τυπικά κενά, ιδίως εξαιτίας της καλής γνώσεως των τοπικών εθίμων εκ μέρους των περιφερειακών ελεγκτών.

127 Η Επιτροπή διατηρεί τις διατυπωθείσες στο συνοπτικό έγγραφο αιτιάσεις της. Αναφέρεται και στις διαπιστώσεις που παρατίθενται στο έγγραφο που απηύθηνε στις 29 Σεπτεμβρίου 1992 στην προσφεύγουσα κυβέρνηση. Με το έγ-

γραφο αυτό, η Επιτροπή παρατήρησε ότι οι εκκαθαριστικοί λογαριασμοί που υπέβαλαν οι ζωέμποροι δεν αποδείκνυαν ότι τα ζώα είχαν σφαγεί χωρίς τη μεσολάβηση άλλου κτηνοτρόφου, ο οποίος μπορούσε να αξιώσει για δεύτερη φορά την πριμοδότηση, και εντός των τακτών προθεσμιών, ήτοι προς της 2ας Σεπτεμβρίου 1989.

128 Πρέπει να αναγνωριστεί συναφώς ότι, με την επιχειρηματολογία της, η προσφεύγουσα κυβέρνηση δεν αμφισβητεί την ύπαρξη παρατυπιών, αλλά προσπαθεί να διευκρινίσει τους λόγους για τους οποίους διαπράχθηκαν οι παρατυπίες αυτές, βεβαιώνοντας, πάντως, ότι τηρήθηκαν οι ουσιαστικές προϋποθέσεις περί χορηγήσεως της πριμοδοτήσεως, εφόσον οι περιφερειακοί ελεγκτές γνώριζαν τα τοπικά έθιμα.

129 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η προσφεύγουσα κυβέρνηση δεν απέδειξε ότι είναι αβάσιμη η διατυπούμενη στη συνοπτική έκθεση αιτίαση.

130 Κατόπιν αυτού, ο προβληθείς λόγος, ο οποίος στρέφεται κατά της αιτιάσεως σχετικά με τα δικαιολογητικά έγγραφα της σφαγής, πρέπει να απορριφθεί.

Δ — *Η κεντρική επιτήρηση*

131 Στο ίδιο σημείο 4.10.4.2.3 της συνοπτικής εκθέσεως, η Επιτροπή διαπιστώνει:

«Οι διορθωτικές αυτές πράξεις τυγχάνουν εφαρμογής μόνον στα ομόσπονδα κράτη της Βαυαρίας και της Βάδης-Βυρτεμβέργης, τα οποία είναι τα πλέον αποκεντρωμένα της Γερμανίας, στον βαθμό που περιλαμβάνουν, μόνον τα

δύο αυτά, περί τις 120 διοικητικές μονάδες ελέγχου (στο πλαίσιο των καθεστώτων πριμοδοτήσεως), στοιχείο το οποίο, προστιθέμενο στην έλλειψη κεντρικής επιτηρήσεως, λογίζεται ως επιτείνον τις υφιστάμενες δυσχέρειες».

132 Η προσφεύγουσα κυβέρνηση διατείνεται ότι, με την αρυόμενη από την έλλειψη κεντρικής επιτηρήσεως αιτίαση, η οποία διατυπώνεται αορίστως, η Επιτροπή προσπαθεί προφανώς να θέσει υπό αμφισβήτηση την αποτελεσματικότητα της εφαρμογής στη Γερμανία του συστήματος ειδικής πριμοδοτήσεως και του ελέγχου του.

133 Η Επιτροπή αντικρούει ότι ουδόλως προσήψε στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας την έλλειψη ελέγχου εκ μέρους των κεντρικών αρχών. Η Επιτροπή, με τη συνοπτική έκθεσή της, διαπίστωσε απλώς ότι οι δυσχέρειες και ανεπάρκειες που αναφέρθηκαν επ' ευκαρία της εφαρμογής του ειδικού καθεστώτος για τα μεγαλύτερα σε ηλικία ζώα επιτείνονταν από την έλλειψη ελέγχου εκ μέρους των κεντρικών αρχών.

134 Πρέπει να διαπιστωθεί συναφώς ότι το αμφισβητούμενο χωρίο της συνοπτικής εκθέσεως δεν περιλαμβάνει αιτίαση διακρινόμενη από εκείνες που διατυπώθηκαν ενόψει των λοιπών διαπιστώσεων του σημείου 4.10.4.2.3 της συνοπτικής εκθέσεως, σχετικά με το μεταβατικό καθεστώς, αλλά μια γενική εκτίμηση της Επιτροπής.

135 Υπό τις περιστάσεις αυτές, η προβληθείσα από την προσφεύγουσα κυβέρνηση επιχειρηματολογία στερείται αντικειμένου.

IV — Επί των λόγων που αρύονται από την κοινοποίηση στην Επιτροπή της γερμανικής διαδικασίας εφαρμογής του καθεστώτος ειδικής πριμοδοτήσεως

136 Το άρθρο 13, παράγραφος 1, του κανονισμού 713/89 ορίζει:

«Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή, το αργότερο εντός 10 ημερών από την ημερομηνία θέσεώς τους σε εφαρμογή, τα μέτρα που έχουν ληφθεί για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΟΚ) 468/87 και του παρόντος κανονισμού.»

137 Η προσφεύγουσα κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι, εφόσον η Επιτροπή ενημερώθηκε σχετικά με τη γερμανική διαδικασία εφαρμογής του καθεστώτος πριμοδοτήσεως, σύμφωνα με το άρθρο 13, παράγραφος 1, του κανονισμού 714/89, δεν νομιμοποιείται να αμφισβητεί a posteriori τη διαδικασία αυτή, όχι μόνον ως προς τις λεπτομέρειές της αλλά και ως προς τα ουσιώδη αυτής στοιχεία, χωρίς να έχει προσφέρει στην προσφεύγουσα κυβέρνηση τη δυνατότητα βελτιώσεώς της. Ενεργώντας με τον τρόπο αυτό, η Επιτροπή παρέβη την υποχρέωση των κοινοτικών οργάνων να συνεργάζονται ειλικρινώς με τα κράτη μέλη (απόφαση της 10ης Φεβρουαρίου 1983 στην υπόθεση 230/81, Λουξεμβούργο κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή 1983, σ. 255, σκέψη 38).

138 Πρέπει να υπογραμμιστεί συναφώς ότι οι διατυπούμενες στη συνοπτική έκθεση αιτιάσεις της Επιτροπής δεν αφορούν τις διατάξεις που θέσπισαν οι εθνικές αρχές για την εφαρμογή της ειδικής πριμοδοτήσεως και που κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή, αλλά παρατυπίες ως προς την εφαρμογή στην πράξη, εντός της Γερμανίας, των κανόνων του κοινοτικού δικαίου περί ειδικής πριμοδοτήσεως.

139 Επομένως, οι προβληθέντες συναφώς εκ μέρους της προσφεύγουσας κυβερνήσεως λόγοι πρέπει να απορριφθούν.

V — Επί του λόγου που αρύεται από τα κενά του κοινοτικού δικαίου

140 Η προσφεύγουσα κυβέρνηση υποστηρίζει επίσης ότι, σε περίπτωση κατά την οποία το Δικαστήριο έκρινε ως ελλιπές το καθεστώς πριμοδοτήσεως, όπως αυτό εφαρμόστηκε στη Γερμανία, οι εν λόγω ελλείψεις οφείλονται στο κοινοτικό δίκαιο.

141 Πρέπει να υπογραμμιστεί συναφώς ότι, εκτός της αιτιάσεως ως προς την εισαγωγή στη Γερμανία ζώων από το Βέλγιο και τη Γαλλία, την οποία άλλωστε, το Δικαστήριο απέρριψε, κάνοντας δεκτό τον προβληθέντα από την προσφεύγουσα κυβέρνηση λόγο, η εξέταση της συνοπτικής εκθέσεως δεν επέτρεψε τη συναγωγή του συμπεράσματος ότι οι διαπιστωθείσες στη Γερμανία παρατυπίες οφείλονται στο κοινοτικό δίκαιο.

142 Επομένως, και αυτός ο λόγος της προσφεύγουσας κυβερνήσεως πρέπει να απορριφθεί.

143 Από το σύνολο των προηγηθεισών σκέψεων, η απόφαση 93/659 πρέπει να ακυρωθεί καθόσον δεν επιβάρυνε το ΕΓΤΠΕ με ποσό ύψους 838 636 DM, ως δαπανών αφορωσών την εισαγωγή στη Γερμανία ζώων από το Βέλγιο και τη Γαλλία, και ποσό ύψους 311 529 DM, ως δαπανών αφορωσών την εξαγωγή ζώων στην Ιταλία.

Επί των δικαστικών εξόδων

144 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα. Πάντως, κατά την παράγραφο 3, πρώτο εδάφιο, του ιδίου άρθρου, το Δικαστήριο μπορεί να κατανείμει τα έξοδα ή να αποφασίσει ότι κάθε διάδικος φέρει τα δικαστικά έξοδά του, σε περίπτωση ήττας αμφοτέρων των διαδίκων ως προς ένα ή περισσότερα από τα αιτήματά τους. Δεδομένου ότι τόσο η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας όσο και η Επιτροπή ηττήθηκαν μερικώς ως προς τους λόγους τους, πρέπει κάθε διάδικος να φέρει τα δικαστικά έξοδά του.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Ακυρώνει την απόφαση 93/659/ΕΚ της Επιτροπής, της 25ης Νοεμβρίου 1993, σχετικά με την εκκαθάριση των λογαριασμών των κρατών μελών για τις δαπάνες που χρηματοδοτεί το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ), τμήμα Εγγυήσεων, για το οικονομικό έτος 1990, καθόσον δεν επιβάρυνε το ΕΓΤΠΕ με ποσό ύψους 838 636 DM, ως δαπανών αφορωσών την εισαγωγή στη Γερμανία ζώων από το Βέλγιο και τη Γαλλία, και με ποσό ύψους 311 529 DM, ως δαπανών αφορωσών την εξαγωγή ζώων στην Ιταλία.

2) Απορρίπτει την προσφυγή κατά τα λοιπά.

3) Κάθε διάδικος φέρει τα δικαστικά έξοδά του.

Κακούρης Kapteyn Murray

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 3 Οκτωβρίου 1996.

Ο Γραμματέας

R. Grass

Ο Πρόεδρος του έκτου τμήματος

K. N. Κακούρης